herpy

GEKONY

Ringed thin-tail gecko

Phyllurus caudiannulatus

Phyllurus caudiannulatus to mały, nocny gekon liściastoogonowy z lasów w okolicach Bulburin w środkowo-wschodnim Queenslandzie w Australii. Ogon jest wąski i okrągły, z jasnymi pierścieniami. Gatunek ma bardzo mały zasięg występowania i jest w naturze bliski zagrożenia.

Rodzina: Carphodactylidae

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**10-11 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Trudność	**Doświadczony**

HODOWLA

Min. terrarium	**50 × 50 × 50 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**20-25 °C**
Temperatura w nocy	**15-19 °C**
Wilgotność	**55-100%**
UVB	**Niewymagane**
Zimowanie	**10-16 °C** 9-13 tygodni
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Dojrzałość płciowa	**18-36 miesięcy**
Wielkość zniesienia	**2 jaj**
Zniesienia w roku	**2-4**
Inkubacja	**90-110 dni** przy 21-25 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
Załącznik unijny	**Załącznik B**
IUCN	**Bliski zagrożenia (NT)**

O gatunku

Phyllurus caudiannulatus to mały, smukły, nocny gekon, który osiąga około 10-11 cm długości od pyska do kloaki. Nazwa gatunkowa *caudiannulatus* oznacza prawdopodobnie "z pierścieniowanym ogonem" i odnosi się do jasnych pasów na ogonie. Nazwa rodzajowa *Phyllurus* oznacza "liściasty ogon", jednak u tego gatunku ogon jest wąski i cylindryczny, a nie szeroki i płaski jak u *Phyllurus platurus*. Gekon żyje na drzewach, ma pazurki na palcach i podobnie jak inne gekony liściastoogonowe nie ma lamelek czepnych.

Gatunek został opisany w 1975 roku i może być gatunkiem złożonym, obejmującym kilka populacji. Jest oceniany jako bliski zagrożenia i bardzo rzadko utrzymywany w terrariach.

Występowanie i środowisko

Phyllurus caudiannulatus występuje wyłącznie na niewielkim obszarze w środkowo-wschodnim Queenslandzie w Australii: w rejonie Bulburin w paśmie Dawes Range oraz w Many Peaks Range na południowy zachód od Miriam Vale. Miejscem typowym jest Bulburin, około 24 km na południowy zachód od Miriam Vale. Stanowiska skupiają się mniej więcej między

24,2 a 24,8 stopnia szerokości południowej oraz 151,4 a 151,8 stopnia długości wschodniej.

Wąski zasięg jest jednym z powodów, dla których gatunek uznano za bliski zagrożenia.

> **Naturalny zasięg:** Australia.

ŚRODOWISKO

Phyllurus caudiannulatus to nocny gatunek nadrzewny. Rejon Bulburin obejmuje największy zachowany fragment subtropikalnego lasu deszczowego w środkowym Queenslandzie i właśnie tam żyje ten gatunek. Typ lasu, wysokość nad poziomem morza i klimat w jego własnych siedliskach nie zostały bliżej opisane.

Gatunek jest jajorodny i żywi się owadami. Zniesienie liczy dwa jaja.

Hodowla

TERRARIUM

O utrzymaniu *Phyllurus caudiannulatus* nie wiadomo prawie nic, dlatego poradnik opiera się na blisko spokrewnionych gatunkach *Phyllurus platurus* i *Saltuarius salebrosus*. Wymiary zapożyczono od *P. platurus*: parę trzymaj w terrarium o wymiarach co najmniej 50 × 50 × 50 cm (długość × szerokość × wysokość). Ważne są wysokość i możliwości wspinaczki.

Urządź terrarium pionowymi kawałkami sztywnej kory i kilkoma gałęziami, aby zwierzę mogło się swobodnie przemieszczać. Gatunek przesiaduje na korze, a kryjówki na dnie nie są potrzebne. Jako podłoże możesz zastosować wilgotne włókno kokosowe lub cienką warstwę mieszanki drobnego piasku i torfu kokosowego. Terrarium musi mieć dobrą wentylację z otworami zarówno u góry, jak i u dołu. Samice przed złożeniem jaj potrzebują głębokiego podłoża do składania jaj (zob. rozmnażanie).

TEMPERATURA

W dzień temperatura powinna wynosić 20-25 °C, a w nocy 15-19 °C. Wartości te są ostrożnym szacunkiem, więc utrzymuj terrarium raczej w chłodniejszym zakresie. Ciepło jest największym zagrożeniem dla gekonów liściastoogonowych, dlatego ustaw terrarium w cieniu i zraszaj je w upalne dni.

Chłodny okres spoczynku jest częścią hodowli (zob. rozmnażanie).

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wieczorem dokładnie zraszaj terrarium, tak aby wilgotność powietrza wzrosła do niemal 100 %, a między zraszaniami pozwól jej spaść do około 55-60 %. W okresie spoczynku zraszaj co wieczór, aby zwierzęta mogły pić krople. Podłoże nie może być stale mokre.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek jest nocny i za dnia się ukrywa, a UVB nie jest potrzebne. Zapewnij terrarium stały rytm dobowy ze słabym światłem dziennym i ciemnością w nocy. Nie używaj mocnych lamp punktowych ani kolorowego oświetlenia nocnego i zadbaj o zacienione miejsca przez cały dzień.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Gatunek żywi się owadami i można stosować typowe owady karmowe, takie jak świerszcze i karaczany. Owady karmowe nie mogą być większe niż głowa zwierzęcia. Podawaj jednorazowo dwa do trzech owadów na zwierzę i regularnie oprószaj je wapniem i multiwitaminą. Resztki usuń następnego ranka. Ogon magazynuje tłuszcz i pokazuje kondycję zwierzęcia.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Phyllurus caudiannulatus to skryty, nocny gatunek, który w dzień siedzi nieruchomo na korze. Nie należy go brać do ręki częściej, niż to absolutnie konieczne, i nigdy za ogon, który gekon odrzuca.

Trzymaj go pojedynczo lub w parach, z tylko jednym samcem w terrarium, tak jak blisko spokrewnione gatunki.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samce mają u nasady ogona wyraźne zgrubienie hemipenisów, którego brak u samic. Wiek osiągania dojrzałości płciowej nie został udokumentowany dla *Phyllurus caudiannulatus*. Przeznaczaj zwierzęta do rozmnażania dopiero wtedy, gdy mają co najmniej 18 miesięcy; u blisko spokrewnionych gatunków może to trwać do 3 lat.

GODY I KOPULACJA

U blisko spokrewnionych gatunków rozmnażanie wywołuje chłodny okres spoczynku. Przez tydzień zwierzęta nie są karmione, a następnie temperaturę dzienną obniża się o 2-3 stopnie dziennie do 10-16 °C. Okres spoczynku trwa dwa do trzech miesięcy, a terrarium zrasza się co wieczór. Potem w ciągu tygodnia podnosi się temperaturę do normalnej. Wyjmij zwierzę z okresu spoczynku, jeśli straci więcej niż kilka gramów.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Samica składa jednorazowo dwa jaja. Prawdopodobnie składa dwa do czterech zniesień w sezonie w odstępach około miesiąca. Potrzebuje podłoża o głębokości 8-10 cm z wilgotnego torfu lub włókna kokosowego, które się zbija, ale nie jest mokre i nigdy nie może wyschnąć. Samica wykopuje gniazdo, składa jaja i je zakopuje. Po złożeniu jaj jest wyraźnie szczuplejsza.

INKUBACJA

Wyjmij jaja z gniazda i inkubuj je w mieszance perlitu i wody w stosunku 1:1 wagowo. Inkubuj w temperaturze 21-22 °C; powyżej 25 °C zarodki mogą zginąć. Wyklucie następuje po około 90-110 dniach.

Wpływ temperatury na płeć nie został wyjaśniony. Młode przechodzą linienie niemal zaraz po wykluciu.

ODCHÓW MŁODYCH

Młode trzymaj w małym pojemniku, np. 30 × 20 × 20 cm, z ręcznikiem papierowym jako podłożem i kawałkiem kory korkowej jako kryjówką. Zraszaj co drugi dzień, a pierwszy pokarm zaoferuj dwa do dziesięciu dni po wykluciu. Podawaj małe owady, nie większe niż głowa zwierzęcia, oprószone wapniem i multiwitaminą. Przez pierwsze tygodnie młode jedzą niewiele, a potem dobrze przybierają na wadze. Rodzeństwo z jednego wylęgu zwykle można trzymać razem, ale rozdziel je, jeśli jedno zacznie być większe lub dominować.

Zdrowie i częste błędy

Nie istnieje udokumentowany przegląd chorób *Phyllurus caudiannulatus*, dlatego lista opiera się na blisko spokrewnionych gatunkach. Najważniejsze zagrożenia to:

- Zbyt wysokie temperatury, zwłaszcza w upalne letnie dni. Utrzymuj terrarium w chłodzie i cieniu.
- Zbyt suche powietrze, które powoduje problemy z linieniem, gdy resztki skóry przywierają do palców i końca ogona.
- Stale mokre podłoże i zastałe powietrze, które prowadzą do pleśni i problemów skórnych.
- Niedobór wapnia, jeśli pokarm nie jest oprószany.
- Utrata masy ciała w okresie spoczynku. Wyjmij zwierzę z okresu spoczynku i odbuduj jego kondycję.

Ogon pokazuje kondycję zwierzęcia. Zgłoś się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę chudnie, nie je lub wygląda na osłabione.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.